

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Obwieszczenie.

Na mocy rozporządzenia wysokiego ministerstwa stanu z 10go grudnia 1862 l. 6215 M. St. II., przepisującego uregulowanie służby budowniczej państwa, ustaje czynność urzędowa lwowskiej c. k. krajowej dyrekcji budowniczej jako samodzielnej władzy budowniczej z dniem ostatnim marca 1863.

Zaś z dniem 1. kwietnia 1863 rozpoczyna się funkcyjna umiejętno-technicznego i techniczno-ekonomicznego departamentu krajowego przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie i przy c. k. komisji namiestniczej w Krakowie.

Obadwa wspomniane techniczne departamenty stanowią integralne części rzezonych rządów krajowych, i jako takie nie będą zostawały na zewnątrz w zadnych stosunkach służbowych.

Zaczawszy więc od naznaczonego terminu mają być wszelkie podania w sprawach publicznej służby budowniczej, zanoszone dotąd do lwowskiej c. k. krajowej dyrekcji budowniczej, w obudwu okręgach administracyjnych Galicji przedkładać albo c. k. Namiestnictwu we Lwowie, albo c. k. komisji namiestniczej w Krakowie.

Co się niniejszem podaje do wiadomości powszechniej.

Z c. k. galic. Prezydium Namiestnictwa.

Lwów, 28go stycznia 1863.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem piśmie odręcznym z 1. lutego r. b. nadać najlaskawiej dziedzicznemu członkowi izby panów, tajnemu radcy *Karolowi Wilhelmowi księciu Auersperg* wielki krzyż orderu św. Szezepana z opuszczeniem tax.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem piśmie odręcznym z 1. lutego r. b. nadać najlaskawiej dożywotniemu członkowi izby panów, tajnemu radcy i prezydentowi ces. akademii umiejętności *Andrzejowi baronowi Baumgartner* wielki krzyż orderu Leopolda z opuszczeniem tax.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 31. stycznia r. b. zezwolić najlaskawiej na utworzenie statystycznej komisji centralnej, podległej prezydentowi najwyższej władzy kontroli rachunkowej, i mianować prezydentem tej komisji c. k. rzeczywistego tajnego radcę, szefa sekcyjnego i prezydenta centralnej komisji do badania i utrzymania pomników architektonicznych *Karola barona Czoerniga*.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 19. stycznia r. b. zatwierdzić najlaskawiej przedłożony stosownie do najwyższego postanowienia z 18. lipca 1862 przez komitet zakładowy austriacko-szląskiego towarzystwa gospodarskiego, a przez c. k. ministerstwo handlu i rolnictwa w porozumieniu z c. k. ministerstwami stanu i policji zrekrtyfikowany projekt statutów tegoż stowarzyszenia.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austriacka

Kraków, 4. lutego. (Rozporządzenie policyjne)

Krak. Złg. donosi: C. k. dyrekcya policji w Krakowie wdziała się być spowodowaną, jak świadczy wydane dzisiaj obwieszczenie, zwrócić uwagę mieszkańców na to, że wszelkie czyny zmierzające do zbrodni stanu i zakłócenia spokojności publicznej, przedsiębrane przeciw innemu obywateli państwu, kiedy wzajemność jest zagwarantowana osobnymi traktatami, i w Cesarstwie Austriackim prawnie ogłoszona została, stanowią zbrodnię zakłócenia spokojności publicznej, która podług postanowienia §. 66. kodexu karnego podlega karze więzienia od 1 do 5 lat, a przy obciążających okolicznościach karze ciężkiego więzienia od 5 do 10 lat. C. k. dyrekcya policji ostrzega przeto mieszkańców miasta Krakowa, ażeby wstrzymywali się od wszelkiego udziału w powstaniu, które wybuchło w Królestwie Polskiem. Rzeczona c. k. władza spodziewa się po zdrowym rozsądku ludności, że spokój i porządek nie będą żadnem wykroczeniem zakłócone, i władze nie znajdą się przeto w konieczności użycia surowości prawa przeciw przestępcom.

Wiedeń, 4. lutego. (Nowiny dworu. — P. Miklosich. — Obchód konstytucji. — Uroczystość kościelna. — Dokoracja papieska. — Sprostowanie. — Komisya do zachęty sztuk pięknych. — Rozdanie nagród exponentom wystawy londyńskiej.)

Jego Mość Cesarz kazał doręczyć z prywatnej szkatuły swojej jenerałnemu kolektorowi Ojcu Piotrowi Bakula 100 dukatów w złocie na zakładanie nowych kościołów i szkół ludowych w Hercegowinie. Rzeczony kolektor urządza teraz składkę w Wiedniu.

W cywilnym pensjonacie dla dziewcząt na przedmieściu Josephstadt był 1go b. m. bal, na którym dziewczęta same ze sobą tańczyły; ten bal zaszczyteli swoją obecnością Arcyksiężna Zofia i Arcyksiążę Ludwik Wiktor.

Na mszy żałobnej, odprawionej wczoraj przed południem w kościele Schottów za duszę s. p. ojca ministra finansów, była obecna także owdowiała Cesarzowa Karolina Augusta.

Berlińska akademja umiejętności obrala Franciszka *Miklosicha* w Wiedniu członkiem filozoficzno-historycznego wydziału.

Dnia 26go b. m. odbędzie się na cześć nadanej w tym dniu przed dwoma laty konstytucji, równie jak w zeszłym roku uroczyste nabożeństwo w kościele św. Szezepana.

Kanonizacya japońskich męczenników z Towarzystwa Jezusowego odbędzie się w tym tygodniu w lutejszym kościele uniwersyteckim z wielką uroczystością. We środę 4go b. m. rozpocznie się uroczystość nabożeństwem popołudniowem, które celebrować będzie kardynał arcybiskup Rauscher. Każdego zaś z następných trzech dni odbywać się będzie zrana o godzinie 9tej uroczysta msza, a po południu będzie kazanie.

Z polecenia Papieża wezwaly wszystkie ordynaryaty ochotników papieskich z lat 1859 i 1860, ażeby się zgłaszali, jeżeli chcą otrzymać medal, który Papież kazał wybić na pamiątkę tej kampanii; a Jego Mość Cesarz zezwolił już w ogóle na przyjmowanie i noszenie tego medalu.

Niektóre dzienniki niemieckie mówią, iż w Wiedniu znów odbyć się ma ponowiona konferencya ambasadorów. *Jeneral. austr. kor.* zapewnia, iż wieści te są na teraz jeszcze przedczesne.

Komisya w sprawie wspierania znakomych talentów w całej dziedzinie sztuk pięknych pod prezydencyą Jego Ex. p. ministra stanu zawiązana, postanowiła otworzyć drogę wolnej konkurencji. W krótko więc odpowiednie konkursy w geziecie wiedeńskiej rozpisane będą.

Dnia 3. b. m. odbyło się w sali cesarskiej akademii umiejętności uroczyste rozdanie nagród przemysłowcom austriackim na wystawie londyńskiej przyznanym. Zebrało się na tę uroczystość świetne zgromadzenie mężów stanu, przemysłowców, uczonych i gospodarzy ziemskich. Znajdowali się między nimi ministrowie, pp. Schmerling, Lasser, Meesery, Hein i Burger, poseł angielski lord Blomfield, wiceprezes izby panów, hr. Kuefstein, i inni. W dłuższej mowie, częstemi oklaskami przerywanej, p. minister handlu Wickenburg z wielkiem zadowoleniem oświadczył, iż przemysłowcom austriackim znaczna ilość odznaczeń, a mianowicie 1410 medali i 292 wspomnień zaszczytanych przyznane zostały, zwrócił następnie uwagę na znaczny wzrost nauk, sztuk pięknych, przemysłu i rolnictwa w Austrii, czego powyższy rezultat wystawy londyńskiej jawnym jest dowodem. W dalszym ciągu swej mowy p. minister wymienił reprezentantów rządu austriackiego, których czynność znakomicie się przyłożyła do szczęśliwego rezultatu wystawy; wspomnienia pierwszego komisarza wystawy, p. Schwarza i c. k. radcy sekcyjnego Schaefera, przyjęło zgromadzenie huczną aklamacją. P. minister wyraził następnie wdzięczność rządowi angielskiemu za przyjacielskie przyjęcie przemysłowców austriackich i zamknął mowę swą zapewnieniem, iż i Jego Cesarz Mość raczy dać wkrótce oznaki swej łaski tym przemysłowcom, którzy na wystawie londyńskiej szczególnie celowali, poczem zgromadzenie wydało trzechkrotny gorący okrzyk na cześć Jego Cesarz Mości i słuchało hymnu narodowego austriackiego przez głosy mężkie odśpiewanego, tudzież *God save the Queen* odegranego przez kapelę wojskową. Po skończonej muzyce zabrał głos wiceprezes izby handlowej wiedeńskiej, p. Wertheim, i w imieniu exponentów na wystawie londyńskiej i przy licznych ich oklaskach złożył najgłębsze podziękowanie Jego Cesarz Mości i p. ministrowi handlu, tudzież wyraził życzenie, ażeby i stolica Austrii tak jak Londyn, Paryż, Monachium i Nowy Jork wybrana została na miejsce nowej wystawy całego świata. Poczem p. Minister handlu przystąpił do rozdania nagród exponentom, między którymi niektórzy, a mianowicie książe Schwarzenberg żywą aklamacją przez zgromadzenie powitani zostali.

Włochy.

Turyń, 3. lutego. (Meeting w Neapolu w sprawie bandytostwa. — Ułarczka z bandytami.)

W Neapolu odbyło się w dniu 1. stycznia zgromadzenie pod przewodnictwem deputowanego Ricciardi, na którym uchwalono podać prośbę do parlamentu o dozwolenie formowania korpusów ochotników dla zniszczenia bandytów, drugą zaś prośbę o nałożenie podatku osobistego na gminy, które bandytom dają przytułek. Zupetta, który wystąpił z powątpiewaniem o wolności powszechnego głosowania, przywołany został przez przewodniczącego do porządku; porządek nie był naruszony.

Oddział wojska zaatakował bandytów nad jeziorem Pesole, przyczem zabito 14 bandytów, 9 zraniono i kilku do niewoli wzięto.

Niemcy.

(Oświadczenie gazety krzyżowej co do obecnej sytuacji. — Projekt do adresu pruskiej izby panów. — Rezolucya komisji budżetowej izby deputowanych.)

Berlin, 3. lutego. Gazeta krzyżowa zapewnia, że adres izby deputowanych wymienił zgodę panująca dotąd w kółkach rządowych. Przekonano się, iż w obec ducha kierującego większością izby deputowanych, tylko wytrwałe trzymanie się drogi, którą dotąd postępowano, tylko energia konserwatywnego rządu interesa tronu i kraju uratować może od grożącego im niebezpieczeństwa. Teraz nawet osoby, które dotąd pragnęły dojść do porozumienia się z izbą deputowanych przez nowe koncesye, zmieniły swe zdanie, i widząc nieskuteczność wszelkich ofiar, oświadczają z niezachwianem obstawaniem przy zasadach raz już wyjawionych.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby panów wnieśli Gawron, Plec i Richtberg następujący projekt do adresu przez 50 członków poparty. Między władzami powołanemi do udziału w prawodawstwie nastąpił konflikt z tego powodu, iż każda z nich używała prawa konstytucyjną formalnie jej przyznanego. Lecz jest słowo, znajdujące się jedynie w języku niemieckim, a słowem tem jest „*Ojciec ludu*“. Odrzucamy myśl, ażeby korona użyć miała materialnej siły do zgwałcenia prawa. Wiemy dobrze, iż to nie jest zdaniem rządu Jego królewskiej Mości. Sytuacja też nie jest po temu, ażeby używać prawa obrony. Projekt ma nadzieję, iż coraz więcej wzmocni się przekonanie, że tylko umiarkowanie, poszanowanie prawa, gdziekolwiek się takowe znajduje, sprawadzić może zgodę między władzami państwa, najpewniej usunie niebezpieczeństwo anarchii i absolutyzmu.

Izba panów uchwaliła prawie jednogłośnie podanie adresu. Tellkampf tylko i jego przyjaciele byli temu przeciwni.

Na posiedzeniu frakcyi postępowej postanowiono, ażeby izba deputowanych wzięła pod rozwagę budżet na rok 1863, poprzednio jednak uchwaliła rezolucyę zawierającą protest prawny i zaznaczenie regresu do ministrów na drodze cywilnej.

W komisji budżetowej izby deputowanych przyjęto rezolucyę Forkenbeka większością 32 głosów przeciwko 2, ażeby izba zastrzegła sobie obrady nad budżetem z roku 1862, za wydatki przeciwnie ustawie zasadniczej ministrowie odpowiedzialni są z własnego majątku. Pogwałcenie konstytucyi przez ministrów nie przeszkadza wzięciu pod rozwagę budżetu na rok 1863, budżet ten przeto pod rozwagę wzięty być ma.

Królestwo Polskie.

(Wypadki powstania.)

Jeneral. koresp. zawiera następujące ważniejsze wiadomości z Polski:

Do Krakowa nieprzybył 29. z. m. po południu zwykły pociąg osobowy z Warszawy dla nowego uszkodzenia kolei żelaznej pod Rokiczykami za Piotrkowem, dopiero nazajutrz po naprawieniu kolei nadjechał ten pociąg do Szczakowcy: Także telegraf ma być w kilku miejscach znowu uszkodzony.

W okolicy Piotrkowa w północnym kierunku od Warszawy mają uwijać się zawsze jeszcze liczne bandy powstańców, które usiłują głównie odbijać odstawianych do Warszawy rekrutów; ci zaś rekruci, których odstawiono już do Warszawy, niemogą być dalej transportowani dla przerw komunikacji.

Warszawski pociąg osobowy, który miał przybyć 30. stycznia do Krakowa, nadszedł dopiero 31., gdyż powstańcy psują ciągle kolej i miejscami wyrwywają szyny. Dla zapobieżenia nieszczęsnym wypadkom wydał rząd rozporządzenie, ażeby pociągi osobowe jeździły bardzo powoli, a miejscami eskortują je nawet Kozacy.

Z Wierzbna w Sandomirskim piszą *Jen. kor.* pod dniem 27. z. m., że w tej okolicy fabrycznej przyłączyli się wszyscy robotnicy do powstania. Miejscem zebrania była Czarna glina. Zamierzony jednak atak na załogę nieprzyszedł do skutku, gdyż wojsko zawczasu otrzymało zawiadomienie. Powstańcy stoją pod Wąchockiem; ale właściciele dóbr w tej okolicy wahaają się jeszcze i siedzą z synami w domu.

Dalej pisze *Jen. kor.*: Z listu otrzymanego z Warszawy dowiadujemy się co następuje: Trudno zaprawdę przychodzi dopatrzyć się prawdy w niezliczonych pogłoskach, jakimi przepelniona jest niejako atmosfera; jednak z posępnych twarzy tych, o których wiadomo, że w duszy sprzyjają ruchowi, można poniekąd wnosić, że rzeczy muszą stać nienajlepiej. W tem zgadzają się wszyscy, że rewolucya od początku już niemogła liczyć na powodzenie, a tem mniej teraz; w przeciągającym się zaś częściowo jeszcze powstaniu potrzeba ubolewać tylko nad niewczesną instyktową konsekwencyą, z jaką nieszczęśliwy ten kraj przedłuża swoje samobójstwo. To pewna, że już teraz powraca wiele ludzi, po największej części robotników fabrycznych, którzy albo dali się uwieść komunistyczną odezwą komitetu rewolucyjnego, albo też groźbą i przemocą zmuszeni zostali do udziału w powstaniu. Tak ci jak i jeńcy żalą się gorzko na to, że ich oszukano; obiecywano im złote góry, dobrą zapłatę, żywność i odzież, ale tego wszystkiego wcale nieotrzymano. Podług tego, co doszło do mojej wiadomości — dodaje korespondent — okazują chłopci wszędzie wierność rządowi. Poni-

żej Radomia skoncentrowała się jak słyhać banda powstańców wzmocniona zbiegami z innych band; ale dla wojska rosyjskiego mogą być takie koncentracje tylko pożądane, gdyż pokonanie ich staje przeto nierównie łatwiejszem. Przerwane na chwilę komunikacje naprawiają gorliwie na wszystkich punktach, równie jak i uszkodzone druty telegraficzne. Uszkodzenia na kolejach żelaznych ku austriackiej i pruskiej granicy zostały natychmiast naprawione, a jest nadzieja, że także kolej z Warszawy do Białegostoku, gdzie uszkodzenia były najznaczniejsze, będzie już w krótkim czasie restaurowana. D. 28. b. m. wyruszył jeneral Bontemps w 1000 ludzi z 5 działami z Warszawy koleją petersburską. W okolicach fabrycznych powraca już wielu robotników do swego zatrudnienia i śledztwo z nimi zostało już rozpoczęte. Gubernatorowie kilku prowincyj, mianowicie gubernii Lubelskiej i Augustowskiej robili rządowi przedstawienia, ażeby rekrutacja została złagodzona lub wstrzymana, gdyż umysły są zaadto wzburzone; ale odpowiedziano im, ażeby trzymali się rozkazów. Do Warszawy nadchodzą ciągle transporta ranionych żołnierzy.

Praski dziennik *Narodni listy* oświadcza, że całkiem bezzasadną jest wiadomość podana w *Vaterlandzie*, jakoby przebywający w Pradze Polacy z Królestwa zażądali paszportów swoich w zamiarze udania się do Królestwa, i że nawet miała już dykcya policji wydać im te paszporty.

Nakoniec znachodzimy jeszcze w *Krak. Ztg.* z 4. b. m. następujące wiadomości z Królestwa:

„Podług otrzymanych tu dziś doniesień transportowany będzie korpus grenadyerów z Nowogrodu koleją żelazną na Dittsburg przez Prusy, gdyż komunikacja między Wilnem, Grodnem i Warszawą ma być przerwana.

Podług rozszerzonych również wieści w Krakowie zamknięta została cała granica od Królestwa Polskiego kordonem wojska rosyjskiego, a wojska gwardyi cesarskiej są w pochodzie z Petersburga do Królestwa.“

Rosya.

Petersburg, 28go stycznia. (*Przemowa Cesarza do wojska.*)

Dostłowna treść przemowy, jaką miał Cesarz 25. b. m. po paradzie kościelnej do zgromadzonych oficerów izmajłowskiego pułku gwardyi, jest następująca:

„Mości Panowie! Ponieważ wielom z Was zapewne nieznanie są jeszcze ostatnie wypadki w Królestwie Polskiem, radbym, abyście dowiedzieli się o nich odemnie samego. Gdy rekrutacja w Warszawie dnia 2. i 3. stycznia tak szczęśliwie się odbyła, zaczęły od 6. b. m. pojawiać się po obu brzegach Wisły bandy powstańców, dla których rozprószania natychmiast wojska wysłane zostały. Nakoniec w nocy z 10. na 11. b. m. wykonany został w całym Królestwie z wyjątkiem Warszawy nagły napad na nasze wojska stojące w koszarach, przy której to sposobności popelniono niesłychane zbrodnie. Tak n. p. w okolicy Siedleca podpalili buntownicy dom, w którym żołnierze nasi bronili się walecznie, gdyż nie mogli inaczej dostać ich w swoje ręce. Mimo to odparły wszędzie buntowników nasze waleczne wojska. Podług pierwszych wiadomości wynosi strata nasza 30 poległych, pomiędzy którymi znajduje się nasz stary kolega ismajłowski, komendant Muromskiego pułku piechoty, pułkownik Kosljaninów, i do 100 ranionych, między tymi jeneral Kannahich. Podobny zamach wykonany został także w okolicy Białegostoku w granicach państwa. Ale i nawet i po tych nowych okrucieństwach nie chcę oskarżać całego narodu polskiego; raczej widzę w tych smutnych wypadkach zabiegi partyi rewolucyjnej, która chciałaby wszystko zburzyć i obalić. Wiadomo Mi, że ta partya liczy także na zdrajców w naszych szeregach, ale to nie może zachwiać mojej wiary w uczucie obowiązku mojej wiernej i dzielnej armii. Jestem przekonany, że każdy z Was czuć będzie teraz więcej niż kiedykolwiek całą świętość przysięgi i pomny na nią wypełniać będzie swój obowiązek, jak tego wymaga honor naszych sztandarów. W Waszych szeregach rozpoczynałem sam mój zawód służbowy; potem przez kilka lat miałem zaszczyt być Waszym komendantem, i ztąd były mi znane dobrze uczucia Waszej wierności, któremi chlubiłem się w obec zmarłego Cesarza, mojego ojca. Jestem więc przekonany, że jeśli okoliczności tego wymagają, będą, okażecie i teraz czynem, że mogę liczyć na Was, i że usprawiedliwicie całe moje zaufanie ku Wam.“

Kronika.

(Port Tampico), niedawno zajęty przez marynarkę francuską, leży nad wielkim strumieniem zwanym Tampico. Strumień ten przy ujściu ma skały podwodne, nad którymi zaledwie znajduje się 4 metry wody, lecz po przebyciu tej zawady, wpływa się do głębokiej rzeki, na której żeglarz nie potrzebuje się niczego obawiać. Przy wejściu, z dwóch stron znajdują się dwie strażnice, a od strony północnej, mała forteczka, przy której jest telegraf, dający sygnały miastu o spostrzeczonych na morzu okrętach. O sześć mil od ujścia rzeki zbudowane jest miasto Tampico czyli Santa-Anna-de-Tamaulipas. Miasto to, niegdyś bardzo zaludnione, chwilowo było prawie zupełnie bezludne, bo wszyscy jego mieszkańcy przenieśli się do Pueblo-Viejo czyli Starego Tampico; lecz niezdrowość klimatu w tym mieście, zmusiła mieszkańców do porzucenia go i powrotu do Santa-Anna. To ostatnie miasto, przed wojną prowadzące znaczny handel z zagranicą, zbudowane jest bardzo regularnie. Wielkie mocarstwa europejskie, mają tam swych konsulów.

(Statystyka monet francuskich.) Według „Rocznika biura długości“ (Annaire du Bureau de Longitude) świeżo wydane w Paryżu od czasu jak Cesarz Napoleon III. zasiadł na tronie aż do końca 1861 r. wybito we Francji monety brązowej, 10cio, 5cio, 2u i 1o centymowej, wartości 48,500.000 fr.; złotej, wartości 4,099,438.260 fr.; srebrnej, wartości 196,195.088 fr. 70 cent., czyli razem za 4,943,131.348 fr. 70 cent. Od początku pierwszej Rzeczypospolitej, to jest kiedy zaczęto bić monety z wyobrażeniem Herkulesa, wybito złotej i srebrnej monety za 10,365,699.769 fr. 5 cent. Tłocznie paryskiej mennicy codziennie bezustannie pracują. Stosunek wartości złota do srebra we Francji jest jak 1515 do jednego; złota do brązu jak 310 do 1; srebra zaś do brązu, jak 20 do 1.

(Prace około gmachu wystawy przemysłowej w Konstantynopolu) znacznie w tych czasach postąpiły. Sądząc z nadchodzących z rozmaitych stron żądań o wyznaczenie w tym gmachu miejsc dla ustawienia przedmiotów należących do mających, wystawa ta powiedzie się nadszpodziewanie.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 6. lutego. Od kilku dni już powtarzają rozmaite dzienniki wiadomość podaną w *Südd. Ztg.*, jakoby kwestya wydania polskich wychodźców ze strony rządu austriackiego stała się powodem zwytego sporu między hrabią *Rechbergiem* a postem rosyjskim w Wiedniu panem Balabinem. *Jener. kor.* z 4. b. m. oświadcza jednakże, że wiadomość ta zdaje się być mylną. „Przebieg — powiada ta korespondencya — zapewniano nas stanowczo, że rosyjska ambasada wcale nieporuszała tej kwestyi, i że ostatnie rozmowy pana Balabina z hr. *Rechbergiem* odnosiły się jedynie do wychodźstwa ochotników z Galicyi a mianowicie z Krakowa do Królestwa Polskiego. — Bal przedwczorajszy u dworu był bardzo świetny. Brali w nim udział Najjaś. Państwo z wszystkimi członkami rodziny cesarskiej; także kilku ministrów i generałów było zaproszonych.

Z dzienników *warszawskich* otrzymaliśmy dziś numer z 3go b. m. Urzędowy *Dziennik Powsz.* przyniósł znowu dwa szczegółowe raporty o starciach z powstańcami w Łomży na dniu 26go z. m. i w okolicy Płońska, Raciąża i Głinojocka na dniu 28go z. m. Wszędzie zostali powstańcy pokonani i częścią polegli, a częścią zabrano ich w niewolę. Obadwa te raporty podamy jutro w całości. Wiadomości telegraficznych z Królestwa nie ma dzisiaj żadnych; z dzienników zaś obcych przytaczamy następujące ważniejsze szczegóły:

Gazeta wiedeńska pisze: Najświeższe doniesienia z **Królestwa Polskiego** są równie niedokładne jak wszystkie poprzednie, a w Warszawie obiega mnóstwo najrozmaitszych pogłosek, powiększej części sprzeciwiających się sobie samym. Według *Nordd. Allg. Ztg.* powstańcy usiłują zrobić dywersję na Wołyniu i Podolu. Mają oni szczególnie koncentrować się w takich miejscach, gdzie są lasy, aby także robić ćwiczenia. Według *Osts. Ztg.* punktami takimi są lasy położone na północ Płocka, pod Tykocinem w gubernii Augustowskiej nad granicą litewską; pod Brześciem litewskim, pod Białą Lubelską, pięć mil w kierunku zachodnim od Brześcia Litewskiego; pod Wonchockiem w gubernii Radomskiej, i pod Kazimierzem w gubernii Lubelskiej. Zresztą uznają, że kraj płaski jak Polska, z wyjątkiem górzystej części gubernii Radomskiej, nie jest korzystnym do prowadzenia walki powstańczej.

Dresd. Jour., tudzież *N. pr. Ztg.* utrzymują równie jak inne dzienniki, że liczba powstańców nie może być znaczna, że nie posiadają ani broni, ani pieniędzy, ani zapasów żywności, podczas gdy Rosya ma w swoim ręku pięć dobrze zaopatrzonych twierdz: Modlin, Zamość, Demblin, Brześć litewski i cytadelę Warszawską i posiada 300 dział. Niemożliwą zdaje się więc być rzecz, aby powstańcy mogli się długo utrzymać, zwłaszcza, że głównym ich usiłowaniem jest przewlec powstanie do wiosny, w nadziei korzystniejszych widoków. Nietylko włościanie, ale i koloniści niemieccy mają być także przeciwni powstaniu. W niektórych miejscach dla zabezpieczenia się od powstańców, ustawili swoje własne straży, które rewidują wszystkich podróżnych, odbierają broń, aresztowanych zaś oddają w ręce władzy.

Zaś do *Gazety krzyżowej* piszą z Warszawy pod dniem 30go z. m. „Uzbrojona do boju szlachta wzywa mieszkańców małych miasteczek, ażeby stawali do służby w obronie ojczyzny, i wielu usłuchało już tego wezwania i zaprzysięgano ich między innymi w kościele w Żarkach, o trzy mile od Warszawy. Według urzędowego dziennika policyjnego z Radomia zebrała się banda licząca do 6000 ludzi uzbrojonych po największej części w broń palną pod Szydłowcem między Kielecami i Radomiem, które to miasto oddalone jest prawie o 23 mil w północno-wschodnim kierunku od Mysłowic. W pobliżu Piotrkowa pojmała pewna gmina właściciela dóbr, który pod warunkiem uwolnienia chłopów od wszelkich danin na rok jeden chciał ich nakłonić do udziału w powstaniu. W samej Warszawie zresztą wszystko spokojne. W ogóle zrekrutowano w Warszawie 1657 ludzi, ale i z tych puszczone już 949, między tymi także wielu kouskrybowanych, którzy jednak otrzymali od swoich majstrów lub panów świadectwo, że są dobrymi robotnikami lub sługami, i prowadzą życie moralne. Syn hr. Wielopolskiego, burmistrz i przewodniczący komisji rekrutacyjnej, wypełnił tą razą swój obowiązek z największą sumiennością dla stron obudwu.

W *Elektoracie Heshim* nieukonstytuowało się dotąd jeszcze nowe ministerium. Rada gabinetowa Koch uwolniony został od

funkcyi ministra spraw zagranicznych, a Riess, mianowany prezydentem ministrów, nieprzyjął tej nominacyi.

W *hiszpańskiej* izbie deputowanych przedłożył Valera wniosek względem uznania Królestwa włoskiego, ministerium jednak postanowiło nieprzedsiębrać na teraz nic w tej sprawie. Dalej donosi telegram madrycki z 3. b. m., że wiadomość, jakoby Serrano i Salaverria zamierzali podać się do dymisyi, jest fałszywa, i że usunięcie Prima jest korzystnym dla gabinetu.

Angielski Court Journal donosi, że książę Walii zaraz pierwszego dnia otwarcia sesyi parlamentu, zajmie miejsce w angielskiej izbie wyższej, okoliczność, w której *Indep. belge* upatruje gwarancję trwałości gabinetu, ponieważ dobra polityka nie pozwala staczać wewnętrznych lub osobistych walk podczas sesyi, w której między lordami zasiada także następca tronu. Byłoby to poniekąd ublizieniem etykiety, czego torysowie, jakkolwiek najpochopniejsi, do opozycyi nigdyby się nie dopuścili. Łatwo więc przewidzieć, że sesya przeminie bardzo spokojnie.

Król Duński odpowiedział następującem pismem odrębnem na adres landstingu:

„Poznawszy treść najunijeńskiego adresu, który Ty (prezydent landstingu) łącznie z dwoma przez landsting wybranymi członkami Nam przedłożyłeś, zawiadamiamy Cię najmiłościwiej, że jakkolwiek cenimy należycie lojalnego i patriotycznego ducha, z którego wyniknął, nie możemy zapuszczać się głębiej w jego osnowę, ponieważ odnosi się do spraw, które nie należą do odpowiednich konstytucyj czynności sejmku państwa.

W sprawie *turcko-montenegrzyńskiej* donoszą dzienniki *Indep. belge*, że Książę czarnogórski Mikołaj wydał do hr. *Rechberga* i do posłów Francuji i Rosji w Wiedniu notę, w której oskarża Portę wyraźnie o naruszenie stypulacyi względem blokhauzów, jako też o niedotrzymanie zrobionych dodatkowo przyrzeczeń. Z tego powodu mają obawiać się znowu wkrótce niebezpiecznych zatargów między Turcyą i Czarnogorą.

Mamy jeszcze dziś następujące wiadomości z poczty zamorskiej. Z **Aleksandryi** donoszą, że p. Lesseps otrzymał od wicekróla Egiptu nowe zapewnienie jego gorliwości w budowie kanału Suez. Wicekról zatwierdził wszystkich ministrów. Wdowa po Saïdzie Baszy otrzymała od wicekróla w podarunku dwa umeblowane pałace w Kairze.

Z **Nowego Jorku** pod d. 24. stycznia donoszą; Deszcze przeszkodziły generałowi Burnside przejść przez Rappahannock, inaczej byłby powrócił na dawne stanowisko. Separatysty wzmacniają wzgórze około Frederiksburga. Grant opuścił Memphis, aby napaść na nowo na Wicksburg. Seward zabronił wywozić broń do Meksyku. Kongres odrzucił finansowy projekt pana Chase.

Według doniesień z **Kalkuty** z 9. i z **Bombaju** z 13. stycznia, na wodach wschodnio-indyjskich ma krążyć korsarski okręt separatystów.

Naczelnik powstańców Feroze Schah, wnuk zmarłego króla Delhi, miał zostać schwytanym. Słychać, że Herat jest ściśle zamknięty ze wszystkich stron; pomiędzy obłożonymi ma panować wielki niedostatek. Otworzoną została kolej wschodnio-indyjska do Benares.

Najświeższa poczta.

Petersburg, 3. lutego. Z przyczyny zaburzenia w Polsce postanowiono pomnożyć także siłę jazdy. Pułki, które na wiosnę miały udać się do Królestwa, zacierają teraz do Wilna. Do Polski wysłano dziś 2 pułki kozaków, a 2 pułki ułanów i bateria mają być tamże wysłane w przyszłym tygodniu.

Berlin, 4. lutego. Od polskiej granicy (4. b. m.) donoszą: W niedzielę wieczorem do miasta fabrycznego Łodzi w Mazowszu, wtargnęło 800 powstańców, zabrali z kasy filii banku 18.000 rubli, z urzędu pocztowego 31.000 rubli pieniędzy rządowych, i rozpisali rekrutację. Własność prywatną szanowano. Wszyscy urzędnicy umknęli.

Wrocław, 4. lutego. *Gazeta szlaska* donosi: Powstańcy spalili na warszawsko-wiedeńskiej kolei kilka mostów, i przeto będzie komunikacya zapewne na dłuższy czas przerwana.

Wrocław, 4. lutego wieczorem. *Wrocławska gazeta* donosi z Warszawy z 2go b. m. wieczorem: Główna siła powstańców ma się znajdować w Augustowskiem pod dowództwem pułkownika armii garibaldowskiej Jelinkiewicza. Drugi oddział pod dowództwem hr. Tyszkiewicza operuje pod Rawą, trzeci pod Frankowskim w Lubelskiem. W gubernii Radomskiej jest znaczna liczba powstańców, komunikacya jest przerwana.

Petersburg, 4. lutego. Na adjutanta cesarskiego Nostitza uderzyło zeszłej niedzieli w noc pod Białą kilka band powstańców; walka trwała dwie godziny, poczem powstańcy cofnęli się do Janowa, zabrawszy z sobą 42 poległych i ranionych. Generał Likraczew uderzył z dywizją huzarów z Wilna na powstańców z Królestwa, którzy stracili 20 poległych i 4 jeńców. Inna banda przekroczyła rzekę Niemen, pojawiła się w obwodzie Trockim.

Frankfurt, 4. lutego. *Europe* podaje notę turecką do rządu serbskiego, i odpowiedź tegoż. Dywan żąda wyjaśnienia, jaka jest przyczyna zbrojenia się i gromadzenia broni. Książę Michał odpowiedział: Przez opatrność powołany rządzić Serbią, przerażony niepokojącymi symptomatami na całym europejskim kontynencie, lękając się bliskiego wybuchu wojny, przygotował obronę Serbii przeciw obcemu napadowi, ale Serbia nie myśli zagrażać Turcyi.

